

Dokumentnr. 11110	Informationstyp Rutin	Omfattning 4.Metods specifikt	Grupp Samlingstält	Författare Gunnar Söderlind
Utgåva 4.0	Process Besiktning och kontroll		Godkänt 2015-04-16	Godkännare Mikael Stallgård

Samlingstält – Besiktning – Krav och rutiner – SP-BES 4064

1 Allmänt

Detta dokument anger krav och rutiner för besiktning av samlingstält. Ansvarig för tältbesiktningar vid SP är enheten för Bygg och Mekanik, sektionen för Strukturer och Komponenter (MBb).

Besiktningen syftar till att verifiera att tältet uppfyller kraven enligt MSBs, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (fd *Statens räddningsverk*) föreskrifter om besiktning av samlingstält, *SRVFS 1995:1* och *Statens författningssamling SFS 1993:1633*.

Vid besiktningen görs bedömning mot råden i *Meddelande från Räddningsverket 1995:1, Besiktning av samlingstält, Allmänna råd*. Råden betraktas i praktiken som krav vilka dock kan frångås om särskilda skäl föreligger. Även råden i indragna "SRV cirkulär 3/91 Brandskydd vid föreställningstält" kan utgöra underlag vid bedömningen.

2 Definitioner

Tält En skyddande oftast temporär konstruktion bestående av duk som genom membranverkan tar upp laster från vind etc. och som är uppbytt av master, linor och/eller ramverk.

Samlings-tält Tält som får användas vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, som är avsett för fler än 150 personer och som får användas utan bygglov (ej permanent placerat).

Systemtält Tält som tillverkas i serier i lika utföranden.

3 Krav och metodik

I besiktningen av ett samlingstält ingår granskning av tillhörande handlingar och besiktning av ett uppställt tält.

Tillhörande handlingar som granskas i samband med besiktning är i första hand:

- Ritningar visande utformning, dimensioner etc,
- specifikation över ingående delar,
- statiska beräkningar,
- certifikat, godkännandebevis och provningsrapporter för tältdukarna samt
- uppgifter om inredning, uppvärmningsanordningar och elektriska anläggningar.

Efter godkänd besiktning utfärdas ett godkännandebevis för tältet.

Dokumentnr. 11110	Informationstyp Rutin	Omfattning 4.Metods specifikt	Grupp Samlingstålt	Författare Gunnar Söderlind
Utgåva 4.0	Process Besiktning och kontroll		Godkänt 2015-04-16	Godkännare Mikael Stallgård

3.1 Tältdukens brandtekniska egenskaper

3.1.1 Typgodkänd/certifierad tältduk

Typgodkännande/certifikat ska vara utfärdat av ett ackrediterat certifieringsorgan inom EES-området, t.ex. SP eller SITAC. Duken ska uppfylla kraven enligt SIS 650082 alternativt EN 13501-1 klass B, C, D eller E eller DIN 4102 klass B1 eller B2. Den typgodkända (=certifierade) duken bedöms bibehålla sina brandtekniska egenskaper i normalt, för PVC-duk 5 år och för duk tillverkad av annan kvalitet 1-3 år från dukens tillverkningsår. När denna tid förflutit för duken i det enskilda tältet måste duken provas med avseende på brandtekniska egenskaper på samma sätt som icke typgodkänd/certifierad duk, se 3.1.2.

3.1.2 Icke typgodkänd/certifierad tältduk

De brandtekniska egenskaperna för icke typgodkänd/certifierad tältduk bedöms från fall till fall. Finns ackrediterad provningsrapport som visar att duken uppfyller kraven kan den normalt accepteras för en kortare tid, i annat fall måste brandprovning genomföras.

3.1.3 Provuttag

Provuttag ska göras av oberoende person, t ex tjänsteman från SP, polisen eller räddningstjänsten och sändas in till SP Fire Research för provning. Provet ska tas ur duk som är representativ med avseende på dukens användning främst vad gäller ut-satthet för solljus (UV-strålning). Provet ska åtföljas av ett intyg med uppgifter om ur vilket tält, var, när och av vem provuttaget gjorts samt tältets märkning.

Kontroll av att provuttaget kommer från avsett tält samt märkning av tältduken utförs vid besiktningen eller av SP vid annat lämpligt tillfälle. Vid akut behov kan polis/räddningstjänst göra en temporär kontroll med tillsänd provbit.

3.1.4 Märkning

Tältdel till systemtält ska vara märkt med:

- Tältinnehavare eller tältets godkännandebevisnummer,
- duktillverkare,
- typgodkännande-/certifikatsnummer inkl certifieringsorgan ifall tillämpligt, annars med referens till brandprovningsrapport,
- dukbeteckning samt
- tillverkningsår.

Duken kan också vara märkt med SP-märket, se avsnitt 8.

Vid besiktningen kontrolleras att märkningen är gällande. Är märkningen inte utförd enligt ovan kan giltigheten verifieras med hjälp av ett intyg från tälttillverkaren där denne försäkrar att det specifika tältet är tillverkat av den refererade typgodkända/certifierade tältduken.

Dokumentnr. 11110	Informationstyp Rutin	Omfattning 4.Metodspecifikt	Grupp Samlingstält	Författare Gunnar Söderlind
Utgåva 4.0	Process Besiktning och kontroll		Godkänt 2015-04-16	Godkännare Mikael Stallgård

Tält del som inte tillhör systemtält kan vara märkt enligt ovan ifall duken är typgodkänd/**certifierad** och dess typgodkännande/**certifikat** kan åberopas, när så inte är fallet ska den vara märkt med

- SP-märket enligt avsnitt 8 samt
- referens till godkännandebevis.

Finns befintlig läsbar SP-märkning görs normalt ingen ny märkning.

3.1.5 Förnyad provning av tältduk

Vid tidpunkt när tältdukens egenskaper med avseende på brand på nytt behöver verifieras görs nytt provuttag och provning enligt avsnitt 3.1.3, 3.1.1 och 4.

3.2 Utrymnings säkerhet

Utrymnings säkerheten bedöms genom kontroll av det fria utrymmet från sitt- och ståplatser via utrymningsvägarna, genom utgångarna och nedför eventuella trappor, genom bedömning av risken för att hinder dyker upp under en utrymning (t ex fallande stolar) och av möjligheten att upptäcka och forcera utrymningsvägarna. Det största antalet personer som får vistas i tältet samtidigt bedöms utifrån detta samt utifrån nettoarean.

3.3 Bärförmåga

Bedömning av bärförmågan hos tältet och inredningen görs mot *SS-EN 13782 Tillfälliga anläggningar – Tält – Säkerhet* respektive *SS-EN 13200-6 Åskådarläktare – Del 6: Demonterbara läktare*, samt tillämpliga Eurokoder, normalt *SS-EN 1990* (Eurokod 1) för grundläggande dimensioneringsregler och *SS-EN 1999-1-1* (Eurokod 9) för aluminiumkonstruktioner.

Tältets globala bärförmåga och inredningens t ex gradängers bärförmåga och stabilitet kontrolleras genom beräkning eller genom granskning av beräkningar. Härvid kontrolleras speciellt tältets master, ramverk och förankringar. Bedömningen får göras med hänsyn till tältets användning och riskexponering samt till risken för personskada vid kollaps.

3.4 Brands uppkomst och spridning

Vid bedömning av inredningens, uppvärmningsanordningars och övriga apparaters säkerhet mot uppkomst och spridning av brand, anges lämpliga riktvärden i intern checklista.

3.5 Elsäkerhet

Kontroll görs ifall elektriska anläggningar ingår i tältets utrustning och ifall behov av besiktning av dessa finns. Omfattar den elektriska utrustningen endast nödutgångsskyltar, el till dessa samt enklare belysningsapparat max 10 A, tillkallas normalt ingen särskild elbesiktningsingenjör.

Dokumentnr. 11110	Informationstyp Rutin	Omfattning 4.Metods specifikt	Grupp Samlingstält	Författare Gunnar Söderlind
Utgåva 4.0	Process Besiktning och kontroll		Godkänt 2015-04-16	Godkännare Mikael Stallgård

Besiktning av elektriska anläggningar utförs av besiktningssingenjör auktoriserad av Brandskyddsföreningens Elektriska Nämnd. Elbesiktningen genomförs om möjligt samtidigt med SP:s besiktning. Rapporten från elbesiktningen ingår i underlaget för godkännandebeviset. Bekräftelse från besiktningssingenjör eller behörig elektriker att samtliga anmärkningar är åtgärdade ska ha inkommit till SP innan tältet kan godkännas.

4 Provning av tältduk

Brandteknisk undersökning och provning av tältduken utförs normalt av SP Fire Research, Branddynamik (BRd). Tältduken provas enligt de metoder (*SIS 65 00 82* alternativt fullskaleprov enligt *SP-metod 2205*) och bedöms enligt de krav som anges i *Meddelande från Räddningsverket 1995:1, Besiktning av samlingstält, Allmänna råd*. **Provning kan också genomföras enligt provningsstandarderna för klassificering enligt EN 13501-1 eller DIN 4102 enligt 3.1.1 ovan.**

5 Besiktningens omfattning

Besiktningen genomförs normalt på uppställt tält med tillhörande inredning, uppvärmningsanordningar och övriga apparater monterade.

För systemtält är det normalt tillräckligt att besiktiga ett(1) exemplar av aktuell tälttyp av en representativ storlek.

För tält eller tälttyper (systemtält) som besiktigats och som senare övertagits av annan ägare utan att förhållandena som gällde vid besiktningen ändrats (t ex inredningen), kan godkännande utfärdas utan någon ytterligare besiktning eller med endast en kompletterande besiktning. Vid förlängning gäller dock samma regler som för övriga tält.

6 Bedömning av avvikelser

För besiktningar som resulterar i avvikelser meddelas detta i ett resultatbrev till innehavaren.

Om ett samlingstält inte har utförts på ett sätt som stämmer överens med gällande föreskrifter, får tältet godkännas tillfälligt under maximalt 4 veckor, om det kan användas utan fara för brand eller andra olycksfall. (Denna tid kan utsträckas till maximalt ett år för avvikelser som tidigare accepterats som godkända och för vilka tältet likaledes bedöms kunna användas utan omedelbar fara för brand eller andra olycksfall). Tillfälliga godkännanden meddelas i ett brev till innehavaren. Vid mindre avvikelser och speciella fall kan godkännandebevis lämnas med dispens att åtgärd genomförs inom angiven tid, dock max 1 år.

Vid avvikelse som efter förnyad besiktning ej åtgärdats nöjaktigt anmodar SP innehavaren att sluta åberopa godkännandet, **återkallar godkännandebeviset** och stryker det från godkännandeförteckningen samt meddelar MSB och Rikspolisstyrelsen.

Dokumentnr. 11110	Informationstyp Rutin	Omfattning 4.Metods specifikt	Grupp Samlingstält	Författare Gunnar Söderlind
Utgåva 4.0	Process Besiktning och kontroll		Godkänt 2015-04-16	Godkännare Mikael Stallgård

7 Godkännandebevis

Om SP finner att tältet är så utfört att det stämmer överens med kraven enligt avsnitt 3 utfärdas ett godkännandebevis. I godkännandebeviset anges:

- Underlaget för godkännandet vad gäller brandegenskaper och elbesiktning,
- största personantal i tältet eller anvisningar för bedömning av största personantal,
- märkningens utseende,
- giltighetstiden för beviset och för eventuella dispenser,
- tiden innan tältdukens brandegenskaper måste omverifieras ifall denna tid **är kortare än** bevisets giltighetstid,
- beskrivning av tältets utformning och utrustning,
- skiss och/eller foto över tältet samt
- förutsättningar för tältets användning.

Godkännandebevis utfärdas för varje tält och innehavare. Flera tält av olika storlekar men av samma typ t ex systemtält och som har samma innehavare, kan sammanföras i ett gemensamt godkännandebevis.

Giltighetstiden för beviset bedöms från fall till fall men som riktlinjer gäller:

Användning	Exempel	Giltighetstid
Tält som används under mer än 3 månader/år och flyttas ofta	Kringresande cirkusar	3 år
Tält som används mer än 1 månad/år och flyttas ibland	Uthyrningstält, "fasta" föreställningstält	5 år
Övriga tält	Församlingstält	7 år

Giltighetstiden räknas från sista dagen i den månad besiktningen utfördes.

8 SP-märket

Innehavare som erhållit godkännandebevis från SP har rätt att märka de tält som omfattas av godkännandebeviset med SP-märket, se nedan, samt rätt att använda märket vid annonsering eller annan presentation av tälten. Annonsering får dock inte ske så att förväxling mellan godkända och icke-godkända tält kan uppstå. Tält som inte är systemtält och som besiktigats av SP märks med SP-märket kompletterat med godkännandebevisets nummer.

9 Godkännandeförteckning

Godkännandebevis för godkända samlingstält och förteckning över dessa publiceras på SPs hemsida.

Dokumentnr. 11110	Informationstyp Rutin	Omfattning 4.Metodspecifikt	Grupp Samlingstålt	Författare Gunnar Söderlind
Utgåva 4.0	Process Besiktning och kontroll		Godkänt 2015-04-16	Godkännare Mikael Stallgård

10 Ombesiktning

Vid förlängning av befintligt godkännande görs ombesiktning. Denna följer i princip samma rutiner som vid förstagsbesiktningen men inriktas framför allt på kontroll av om tältets utformning av användning är oförändrade sedan föregående besiktning. Dessutom beaktas nya eller ändrade regler och tolkningar som uppkommit under giltighetstiden.

Ombesiktning kan göras tidigast 3 månader före utgången av giltighetstiden utan att giltighetstiden förändras.

11 Återkallande av godkännandebevis

SP kan med omedelbar verkan, definitivt eller temporärt, återkalla godkännandebevis om

- tältinnehavare åberopat SP:s godkännandebevis eller använt SP-märket för eller i förbindelse med tält som inte uppfyller kraven,
- tältinnehavare åberopat SP:s godkännandebevis eller använt SP-märket för tält som inte omfattas av godkännandebeviset,
- verifieringen av tältdukens brandtekniska förmåga inte genomförts eller resulterat i underkännande,
- tältinnehavare på annat sätt brutit mot villkoren för godkännandebeviset,
- tältinnehavare inte betalat avgifter inom föreskriven tid,
- tältinnehavare försatts i konkurs, gått i likvidation eller överlåtit verksamheten,
- felaktighet i godkännandebevis uppdagats. Tältinnehavaren ska dock ges rimlig tid för omställning till ändrade förutsättningar, om inte särskilda skäl för annan åtgärd föreligger eller
- användning av tältet innebär oacceptabel risk för skada eller olägenhet.

Missbruk av SPs godkännande eller av SP-märket kan, förutom återkallande av godkännandebevis, leda till rättsliga åtgärder.

Tältinnehavare, som får meddelande om att hans godkännandebevis återkallats, definitivt eller temporärt, ska

- omgående upphöra med all hänvisning till godkännandebevis inklusive användning av SP-märket i annonsering eller annan extern beskrivning av ifrågavarande tält,
- ombesörja att märkning med hänvisning till godkännandebevis avlägsnas på alla tältdukar, om SP så kräver detta samt
- bestrida alla kostnader som är förenade med att få de underkända tälten eller tältdelarna ersatta med sådana som uppfyller fordringarna i aktuella regler, om SP så kräver detta.

Om polismyndigheten enligt 2 Kap. 12 § fjärde stycket ordningslagen (1993:1617) förbjuder att ett tält används, ska myndigheten infordra godkännandebeviset samt underrätta SP. Ett beslut om användningsförbud gäller genast.